

Kooskõlas vastavalt REACH-määrusega (EÜ) nr 453/2010, (EÜ) 1907/2006 REACH-i II lisaga ning määrusega (EÜ) 1272/2008

Koostamise kuupäev: 22.03.2012

Eelmine kuupäev:

1. IDENTIFITSEERIMINE

1.1 Andmed valmistaja/importija kohta

Valmistaja/importija

AS LIMEX

1.1 Andmed KEMIKAALI või VALMISTISE kohta

Rahvusvaheliselt tunnustatud loetelus olev kemikaali nimetus: kaltsium(di)hüdroksiid ja kaltsium(di)hüdroksiidi vesilahus

Valmististe nimed: LIMEX Saaremaa Lubi lubjapasta (kaltsium(di)hüdroksiid) 1,2 kg, 5kg, 12,5 kg 25 kg ja 50 kg pakend
LIMEX Saaremaa Lubi lubivärv (kaltsium(di)hüdroksiidi vesilahus) 10L pakend

1.2 Kemikaali kasutusala:Mördi- ja krohviseguse koostises, lubivärvi ja lubjavee valmistamiseks

1.3 Andmed valmistaja / importija kohta

Valmistaja / importija

AS LIMEX

Address:

Lümanda küla, Lümanda vald 93301, Saaremaa

Telefon:

+372 4576380

Telefax:

+372 4576380

E-mail

limex@limex.ee

Telefon hädaolukorras

+3725156165

Tootja / Importija:

AS Limex

Meditsiiniline abi/päästeamet; 112

2. OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE

2.1 Aine klassifikatsioon

2.1.1 Klassifikatsioon vastavalt regulatsioonile (EÜ) 1272/2008

STOT SE 3 (mürgisus sihtelundi suhtes - ühekordsel kokkupuutel)

Kokkupuuteviis: Sissehingamine

Nahaärritus 2

Silmakahjustus 1

2.1.2 Klassifikatsioon vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ

Xi – ärritaja

2.2 Märjastuselemendid

2.2.1 Märjastus vastavalt regulatsioonile (EÜ) 1272/2008

Tunnussõna: Ettevaatust

Ohupiktogramm:

GHS05

Ohulaused:

H315: Põhjustab nahaärritust

H318: Põhjustab raskeid silmakahjustusi

H335: Võib põhjustada hingamisteede ärritust

Hoiatuslaused:

P102: Hoida lastele kättesaamatus kohas

P280: Kanda kaitsekindaid/kaitserõivastust/kaitseprille/kaitsemaski

P305+P351+P310: SILMA SATTUMISE KORRAL: Loputada jooksva vee all mitme minuti jooksul. Võtta viivitamatult ühendust MÜRGISTUSKESKUSE või arstiga.

P302+P352: NAHALE SATTUMISE KORRAL: Pesta rohke vee ja seebiga.

P261: Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist

P304+P340: SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada kannatanu värske õhu kätte ja asetada mugavasse puhkeasendisse, mis võimaldab kergesti hingata

P501: Sisu/konteiner kõrvaldada kindlaksmääratud tootmisjäätmete hoiukohta

2.2.2 Märgistus vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ

Ohu indikatsioon:

Xi- ärritaja

Xi

Ohutunnuste ja riskilauseste tähendused:

Xi Ärritav

R36 Ärritab silmi

R37 Ärritab hingamiselundeid

R38 Ärritab nahka

R41 Silmade kahjustamise tõsine oht

2.3 Tule- ja plahvatusohtlikkus: Värvitoode ei ole tule- ega plahvatusohtlik.

2.4 Terviseohtlikkus: Valmistis on klassifitseeritav koostise ja omaduste järgi ohtlikuks kemikaaliks. Põhjustab silma, naha ja limaskestade ärritust Xi.

2.5 Keskkonnaohtlikkus:

2.6 Ohtlikud lisandid:

Kaltsium(di)hüdroksiid $\text{Ca}(\text{OH})_2$

Kohustuslikud ohutusnõuded etiketitekstile värvitoote käitlemiseks vt p.15.4.

2.7 Vale kasutamiseviisi võimalikud ohud ja tagajärjed: Hapetega reageerides annab eksotermilise reaktsiooni. Tugevalt leeliseline.

Füüsikalised-keemilised ohud

Terviseohtlikkus Aurude sissehingamine võib põhjustada hingamisteede ärritust, peapööritust, nõrkust, peavalu. Pikaajalisemal, s.h. tahtlikul sissehingamisel võivad tekkida neuroloogilised kahjustused. Toote aurude toimel võib silmades tekkida punetus, kipitus, pisaratevool. Toote sattumisel silma tekivad samad sümptoomid. Nahale sattumisel võib tekkida kergekujuline nahaärritus. Korduva kokkupuute tulemusena võib tekkida ekseem. Toote allaneelamine ärritab limaskesti ja võivad tekkida seedekulgla kahjustused

2.3 Muud ohud

Aine ei vasta PBT või vPvB aine kriteeriumitele.
Muid ohte ei ole identifitseeritud,

3. KOOSTIS

3 KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA

3.1 Ained

Põhikoostis:

Nimi: Kaltsiumdihüdroksiid

CAS: 1305-62-0

EINECS: 215-137-3

Lisandid:

Ei ole lisandeid, mis oleksid olulised klassifitseerimiseks või märgistamiseks.

4. ESMAABI

4.1 Üldteave: Kahtlastel juhtudel või kui haigusnähud seda nõuavad, pöörduda abi saamiseks arsti poole.

4.2 Sissehingamisel: Viia värskesse õhku. Hingamise puudulikkuse korral anda hapnikku. Kutsuda kohale arst.

4.3 Allaneelamisel: Juua vett või piima. Oksendamist mitte esile kutsuda. Võtta ühendust vältimatu meditsiinilise abi või päästeteenistusega-telefoninumber 112.

4.4 Nahaga kokkupuutel: Saastunud riided võtta seljast, nahka pesta puhta vee ja seebiga, vajadusel kreemitada.

4.5 Pritsmete sattumisel silma: Lauge lahti hoides loputada silmi 15 minutit puhta, värske veega ja pöörduda silmaarsti poole.

4.6 Soovitused arsti poole pöördumiseks: Halva enesetunde, ärritus-, punetusnähtude, haigestumise korral võtta ühendust arstiga.

4.7 Soovitused hilisemate tervisekahjustuse näitude ilmnemisel: Konsulteerida arstiga.

5. TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

5.1 Tuleohtlikkus: Värvitoode ei ole tuleohtlik, kuid võib söövitada.

5.2 Lubatud kustutusvahendid ja –meetodid: Üldtulekahju korral pulber-, vaht-, CO₂-kustutid, pihustatud vesi.

5.3 Mittesobivad kustutusvahendid: Veejuga tulekoldes, võib tuld levitada.

5.4 Päästemeeskonna erikaitsevahendid: Täiskaitsevarustus, suruõhumask.

5.5 Muu vajalik teave: Vt. p. 9

6. ÖNNETUSE VÄLTIMISE ABINÕUD

6.1 Isikukaitse: Lubjast valmistatud lubivärvi pritsmete nahale või silma sattumise vältimiseks, eriti värvipihustiga töötamisel kasutada sobivat kaitseriietust, jalanõusid, -kindaid, -prille ja respiraatorit. Vältida töötamisel asjatut riski, värvitoote otsest kokkupuudet nahaga ja värvipritsmete silma sattumist. Jälgida üldisi tööhügieeni nõudeid.

6.2 Keskkonnakaitse, reostuse likvideerimine: Vältida lubivärvi sattumist: pinnasesse, põhjavette, kanalisatsiooni, veekokku, kuna tegemist on leeliselise tootega, kuivanud värvijäätmepüsivad

keskkonnas pikemat aega. Mahavalgunud vedela värvitoote reostus likvideerida võimalikult kiiresti absorbeeriva, neutraalse materjaliga (liiv, perliit, vermikuliit jt) kui ohtlik, sööbiv jääk. Määratud ala võib pesta rohke veega. Vältida lahustite kasutamist. Jäätmed koguda kokku kinnisesse jäätmekonteinerisse. Utiliseerida kui ohtlikud jäätmed kooskõlas paikkonna jäätmeseadusandlusega.

6.3 Muu vajalik teave: Vt p 13.

7. KÄITLEMINE JA HOIUSTAMINE

7.1 Turvalise käitlemise eeskirjad, ohutu käitlemise vahendid ja meetodid, õhuvahetus, aerosooli ja tolmu ärahoidmine, süüteallika ja staatilise elektri oht: Käidelda ettevaatlikult, vältides tolmutamist. Käitlemisel jälgida toote kasutamiseõpetust ja värviseadmete ohutu käitlemise juhiseid. Värv professionaalsel kasutamisel tagada: seadmete maandus, Käidelda pikemaajalise või värvipihustiga töötamise korral sobivate kaitsevahendite (kaitseprillid, -kindad, respiraator, -riietus) kasutamisega. Vältida värviaurude, pihustusudu sissehingamist ja otsest kontakti nahaga. Lubjatolmu või lubivärvi pritsmete otsese kokkupuute vältimiseks kasutada kaitsekindaid, -prille, töökiitlit ja -jalatseid, respiraatorit filtriga tüüp AP. Määratud nahk puhastada hoolikalt vee ja seebiga, riided vahetada koheselt ja puhastada enne kasutamist. Tööpaigas mitte süüa, juua, suitsetada. Vt ka punktid: 3, 4, 5, 6, 13, 15. Ohutu käitlemise nõuded tavatöötajale on toodud p.15.4.

7.2 Ladustamise ja ohutu hoidmise tingimused (temperatuuri, niiskuse, valguse mõju): Vältida lubja hoidmist lahtises taaras, säilitada tootja-ettevõtte kinnises pakendis kuivas, otsese päikesevalguse eest kaitstud hästiventileeritavas laos. Hoida külma eest! Säilitamistemperatuur ladustamisel +5°C kuni +30°C. Taara peab olema tihedalt suletud, varustatud etiketiga ja vastama kemikaalide pakendamise nõuetele. Tagatud säilimisaeg - kuni kaks aastat värvitoote valmistusajast või pakendil märgitud kuupäevani. Hoida külma eest!

7.3 Muu vajalik teave: Töötajad, kes käitlevad tööpaigas (suurehitusel, ladudes, kauplustes) kemikaale, peavad enne tööleasumist saama tööandjalt selleks eraldi väljaõppe.

8. MÕJU INIMESELE, ISIKUKAITSEVAHENDID

8.1 Töökeskkonna normid inimesele ja isikukaitsevahendid: On soovitatav hoiduda värvi pihustusaurude/pihustusudu sissehingamisest ja vältida lubjapasta otsest kokkupuudet nahaga. Ebapiisava õhuvahetusega ruumis töötamisel kasutada kontrollitud töökindlat respiraatorit ja kaitseprille. Pritsmete nahale sattumise vältimiseks kasutada sobivat kaitseriietust, -prille ja -kindaid. Vt p.7, 8.3, 15.4.

8.2 Kemikaalide ja koostisosade muud piirnormid, ventilatsioon: Piisab üldventilatsioonist, kui kasutada respiraatorit. Ventileeritava õhu liikumiskiirus tööpaigas ca 0,5 m/s. Tolmu lubatud kontsentratsioon töötsooni õhus on 5mg/m³ 8h, 1999.a.

8.3 Individuaalsed kaitsevahendid:

8.3.1 Gaasimaskide ja filtrite tüübid: Hingamisteede kaitseks pihustusudu kahjuliku mõju eest sobib filtriga respiraator, tüüp AP, vajadusel vt normdokumenti EN 149.

8.3.2 Silmade kaitsevahendid: Kaitseprillide kasutamine on vajalik. Vajadusel vt normdokumenti EN 166.

8.3.3 Kinnaste tüüp ja materjal: Kasutada nitril- vmm orgaanilisi keemilisi ühendeid mitteläbilaskvast paksemast materjalist kummikaitsekindaid.

8.3.4 Kaitseülikond, -põll, jalatsid: Kasutada määrumist ja sööbivust ärahoidvat soovitatavalt antistaatilisest materjalist tööriietust, kummijalatseid, talvel vajadusel sooja varustust.

8.3.5 Hügieen, käitumine tööruumides, pärast tööd: Tööpaigas ei tohi süüa, juua, suitsetada. Tööpaigas peab olema silmaloputusvõimalus. Pesta vee ja seebiga nägu ning käsi enne töövahe- aega, enne söögipausi, pärast töö lõppu ja vajadusel kreemitada nahka. Tööriideid pesta koheselt leeliselise pesuvahendiga ja loputada puhta veega.

8.4 Muu vajalik teave Lubivärv on mõeldud kasutamiseks nii sise-, kui välistöödel. Toote üksikasjaline valmistamisjuhise on antud toote etiketil ja tehnilises spetsifikatsioonis.

9. FÜÜSIKALIS- KEEMILISED OMADUSED ja STANDARDSED TESTIMISE MEETODID

9.1 Olek, välimus, värvus, lõhn

Läbipaistev vedelik.

9.2 PH piirkond	ca 10,8-11,3 ISO 1148
9.3 Sulamispunkt °C või piirkond	-
9.4 Keemispunkt °C või piirkond °C	-
9.5 Leekpunkt °C	üle 100 °C ISO 1516 või ISO 1523
9.6 Aururõhk kPa	-
9.7 Lahustuvus vees	Seguneb.
9.8 Lahustuvus solventides	Ei lahustu
9.9 Suhteline tihedus kg/m ³	ca 1250-1,360 kg/m ³ ISO 8962, 23°C
9.10 Viskoossus	ISO 2555, 23°C
9.11 Alumine plahvatuspiirkond, mahu %-des	-
9.12 Ülemine plahvatuspiirkond, mahu %-des	-
9.13 Jaotuskoefitsient log Kow / log Pow	-
9.14 Isesüttimistemperatuur °C	-
9.15 Reaktiivsus	Absorbeerib õhust CO ₂ .
9.16 Stabiilsus	Tavatingimustes püsiv valmistis.

Märkus. Omaduste määramismetoodikad vt. 67/548/EEC lisa V.

10. PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME

10.1 Välditavad tingimused, mis ohustavad püsivust: Püsivust ohustab lahtiselt või liiga madalal temperatuuril alla +5°C ja liiga kõrgel temperatuuril üle +30°C hoidmine. Hoida külma eest!

10.2 Välditavad materjalid: Vältida kokkupuudet tugevalt happeliste või aluseliste kemikaalidega, samuti lahustite kasutamist puhastamiseks.

10.3 Kahjulikud lagunemisproduktid: Üldtulekahju korral tihe must suits, CaO, CO₂. Vältida gaaside sissehingamist.

10.4 Kahjulikud polümerisatsiooniproduktid: Ei ole teada.

11. TOKSILISUSE ALANE TEAVE

11.1 Akuutne toksilisus suu kaudu või sissehingamisel, rott (LD₅₀ mg/kg): Pihustussudu, tolmu allaneelamine võib mõjuda sööbivalt hingamis- ja seedeelunditele. Võib tugevalt ärritada silmi ja hingamisteid tolmu või pihustusudu õhus kõrge sisalduse korral. Suu kaudu LD₅₀=7340mg/kg.

11.2 Ärritavus ja sööbivad omadused nahal, ülitundlikkus, küülik: Sööbiv ja ärritav. Nahale sattumisel võib tugevalt ärritada ja põhjustada naha ülitundlikkust.

11.3 Silmade ärritavus, ülitundlikkus, küülik: Silma sattumisel võivad pritsmed põhjustada tõsise silmakahjustuse. Ärritav ja sööbiv, küülik silmad 10mg SEV, THAPA 9 55, 501,1980.

11.4 Kogemuslik teave mõjust inimese tervisele: Kokkupuutel söövitab, ärritab silmi ja nahka. Põhjustab naha söövitust, põletikku. Allaneelamisel väga kahjulik, võib põhjustada seedeorganite ja kopsu tegevuse tugevaid häireid. On klassifitseeritud ohtlikuks, sööbivaks kemikaaliks.C, R34.

12 ÖKOLOOGILINE TEAVE

12.1 Toksilisus

12.1.1 Akuutne/Pikaajaline mürgisus kaladele

LC50 (96h) magevee kaladele: 50.6 mg/l

LC50 (96h) merevee kaladele: 457 mg/l

12.1.2 Akuutne/Pikaajaline mürgisus veeselgrootutele

EC50 (48h) magevee selgrootutele: 49.1 mg/l

LC50 (96h) merevee selgrootutele: 158 mg/l

12.1.3 Akuutne/Pikaajaline mürgisus veetaimedele

EC50 (72h) magevee vetikatele: 184.57 mg/l

NOEC (72h) magevee vetikatele: 48 mg/l

12.1.4 Mürgisus mikroorganismidele s.h. bakteritele

Kõrgel kontsentratsioonil, temperatuuri ja pH tõusu kaudu, kasutatakse kaltsium(di)hüdroksiidi reoveemuda töötlemiseks.

12.1.5 Krooniline mürgisus veorganismidele

NOEC (14 päeva) merevee selgrootutele: 32 mg/l

12.1.6 Mürgisus pinnases elavatele organismidele

EC10/LC10 või NOEC pinnase makroorganismidele: 2000 mg/kg pinnase kuivmassis

EC10/LC10 või NOEC pinnase mikroorganismidele: 12000 mg/kg pinnase kuivmassis

12.1.7 Mürgisus maapealsetele taimedele

NOEC (21 päeva) maapealsetele taimedele: 1080 mg/kg

12.1.8 Üldmõju

Äge pH-mõju. Kuigi see toode on kasulik parandamaks vee happelisust, üle 1 g/l võib olla kahjulik veeorganismidele.

12.2 Püsivus ja lagunduvus

Ei kohaldata anorgaanilistele ainetele

12.3 Bioakumulatsioon

Ei kohaldata anorgaanilistele ainetele

12.4 Liikuvus pinnases

Kaltsium(di)hüdroksiid ja/või kaltsiumkarbonaat, mis on raskesti lahustuvad ja toovad esile madala liikuvuse enamikes muldades.

12.5 PBT ja vPvB omaduste hindamine

Ei kohaldata anorgaanilistele ainetele

12.6 Muud kahjulikud mõjud

Mingeid muid kõrvaltoimeid pole identifitseeritud

---

13. JÄÄTMEKÄITLUSE VIIS

13.1 Toodangu jäätmed: Koguda kui söövitusohtlikke jäätmeid ja utiliseerida kooskõlas paikkonnas kehtiva jäätmeseadusandlusega. Jäätmekood on 080112.

13.2 Pakendi jäätmed: Tühi, kuiv taara viia üldkasutatavale prügimäele või utiliseerida kooskõlas kehtiva piirkondliku jäätmeseadusandlusega.

14. VEONÕUDED

14 VEONÕUDED

Kaltsium(di)hüdroksiid ei ole klassifitseeritud ohtlikuks transportimisel (ADR (maantee), RID (raudtee), IMDG / GGVSea (meri).

14.1 ÜRO number (UN-Number)

Pole reguleeritud

14.2 ÜRO veose tunnusnimetus

Kaltsium(di)hüdroksiid

14.3 Transpordiohuklass(id)

Puudub

14.4 Pakendirühm

Pole reguleeritud

14.5 Keskkonnaohud

Mitte ühtegi

14.6 Eriettevaatusabinõud kasutajatele

Vältida tolmu eraldumist transportimisel, kasutades õhukindlaid mahuteid pulbritele ja kaetud autosid kivide jaoks.

14.7 Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga

Pole reguleeritud.

---

15. REGULEERIV ÕIGUSALANE TEAVE

15.1 Euroopa Liidu õigusaktid: REACH-määrus (EÜ) nr 453/2010, (EÜ) 1907/2006 REACH-i II lisa ning määrus (EÜ) 1272/2008.

15.2 Eesti Vabariigi õigusaktid: EV Kemikaaliseadus 07.06.1998, täiendus 24.04.1999, muudatus 27.02.2003, SOM määrus nr 37, 26.05.2000 ja nr 5231.03.2003 (RTL 2003, 45, 664).

15.3 Aine suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnaalased eeskirjad/õigusaktid

Volitused: Pole nõutud

Kasutuspiirangud: Puuduvad

Muud EL õigusaktid: Kaltsium(di)hüdroksiid ei ole SEVESO aine, pole osoonikihti lõhustav aine ja püsiv orgaaniline saasteaine.

15.4 Ohutunnused, R-, S- laused

15.4.1 Ohtlikkuse klassifikatsioon: Xi, R36, R37, R38, R41.

15.4.2 Hoiatav teave toote etiketil

15.4.2.1 Ohutunnused: Xi, Ärritav.

15.4.2.2 Sisaldab: Kaltsium(di)hüdroksiidi.

15.4.2.3 Ohulaused

H315: Põhjustab nahaärritust

H318: Põhjustab raskeid silmakahjustusi

H335: Võib põhjustada hingamisteede ärritust

15.4.2.4 Hoiatuslaused

P102: Hoida lastele kättesaamatus kohas

P280: Kanda kaitsekindaid/kaitserõivastust/kaitseprille/kaitsemaski

P305+P351+P310: SILMA SATTUMISE KORRAL: Loputada mitme minuti jooksul ettevaatlikult veega. Võtta viivitamatult ühendust MÜRGIKESKUSE või arstiga.

P302+P352: NAHALE SATTUMISE KORRAL: Pesta rohke vee ja seebiga.

P261: Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist

P304+P340: SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada kannatanu värske õhu kätte ja asetada mugavasse puhkeasendisse, mis võimaldab kergesti hingata

P501: Sisu/konteiner kõrvaldada kindlaksmääratud tootmisjäätmete hoiukohta

15.4.2.3 R – laused:

R36 Ärritab silmi

R37 Ärritab hingamiselundeid

R38 Ärritab nahka

R41 Silmade kahjustamise tõsine oht

15.4.2.4 S – laused:

S2 Hoida lastele kättesaamatult.

S26 Silma sattumisel loputada kohe rohke veega ja pöörduda arsti poole.

S36/37/39 Kanda sobivat kaitseriidet, -kindaid ja silmade või näokaitset.

S29 Mitte valada kanalisatsiooni

S46 Kemikaali allaneelamise korral pöörduda viivitamatult arsti poole ja näidata talle kemikaali pakendit või etiketti.

16. MUU TEAVE

16.1 Kasutusala Lubivärvi, lubimördi ja lubikrohvide valmistamine.

16.2 Kasutamishügieen On toodud toote etiketil ja toote tehnilises spetsifikatsioonis.

16.3 EKN kaubakood 3209 10 00 00

16.4 Ohutuskaardi koostamise teabeallikad: Sotsiaalministri 3.12.2004 määruse nr 122 „Ohtlike kemikaalide identitiseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise nõuded ning kord“

16.5 Ohutuskaardi väljaandmine 22.03.12

16.6 Tekstis kasutatud R –lausetehendused: R36 Ärritab silmi
R37 Ärritab hingamiselundeid
R38 Ärritab nahka
R41 Silmade kahjustamise tõsine oht

16.7 Lisateave:

AS LIMEX

Lümanda küla, Lümanda, 93301

Telefon +372 5156165

Faks +372 4576380

E-mail:

limex@limex.ee